

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Діджиталізація економіки створила потужний поштовх для формування нового напрямку в сучасному світі бізнесу – діджиталізації бізнес-процесів підприємства. Тобто аналогова інформація перетворюється у цифрові дані. Електронні форми спілкування підвищують ефективність спілкування між продавцями і покупцями і забезпечують сучасні перспективи для перебудови бізнес-процесів. Така ситуація спонукає сферу бізнесу перелаштовуватися в новому динамічному цифровому середовищі.

Тігарєва В.А., Станкевич І.В. систематизували види підходів і методів до аналізу бізнес-процесів, а саме: SWOT-аналіз, аналіз проблем процесу, ранжирування процесів, аналіз входів та виходів, аналіз функцій, аналіз ресурсів, аналіз процесу на відповідність типовим та/або нормативним вимогам, імітаційне моделювання, ABC-аналіз, аналіз показників процесу, продукту та задоволеності клієнтів [1, с. 114 – 115]. Проведені науковцями узагальнення існуючих підходів до оцінювання бізнес-процесів свідчать про те, що [1, с. 115]: якісний аналіз: по-перше, дозволяє отримати інформацію про особливості перебігу процесів, наявність проблемних ділянок, «вузьких місць», зайвих або пропущених функцій процесів; по-друге, представляє собою чітко структуровану характеристику бізнес-процесу, яка є дуже важливим підґрунтям для подальшого проведення кількісного аналізу; кількісний аналіз, по-перше, дає змогу отримати числові величини, які характеризують перебіг бізнес-процесу, визначають його стан з точки зору технічних вимог, показників якості; по-друге, дозволяє виміряти ступінь ефективності бізнес-процесу, розрахувати рентабельність, визначити часові характеристики бізнес-процесу; по-третє, за результатами можна встановити нормативи, скоригувати стратегічні цілі, зробити прогнозування подальшого розвитку підприємства.

Ідентифікувати ефективність бізнес-процесів дозволяє аудит. Проте, якщо підприємство використовує процесний підхід до управління, то стає очевидним, що нести значні витрати з утримання бухгалтерії не ефективно. В такому разі потрібнішою буде інформація, яку надає оперативний/управлінський облік. Адже, саме ця інформація «з поля бою» допомагає оперативно втрутитися і скорегувати управління в потрібному орієнтованому на результат напрямку [2].

Разом з цим, вивчаючи різні бізнес-моделі і аналізуючи практику

оптимізації бізнес-процесів, безсумнівно необхідно розглянути матрицю Пола Хармона, яка підкаже як ефективно управляти бізнес-процесами. Беручи до уваги важливість процесу матриця Пола Хармона має як стратегічний характер, так і враховує складність самого процесу (рис. 1) [2].

Стратегічна важливість		
Висока Динаміка складності процесів Низька	Низька	Висока
	Аутсорсинг	Реалізація процесів вдосконалення
	Мінімальні ресурси, які потрібні для ефективного функціонування	Автоматизація для досягнення ефективності

Рис. 1. Матриця Пола Хармона

Наприклад, у Європі та розвинених країнах світу функція фінансового обліку віддана на аутсорсинг професіоналам, для яких це є бізнесом. Більш того, за допомогою використання аутсорсингу у сертифікованого провайдера, у компанії є можливість зберігати комерційну і фінансову інформацію в повному обсязі, так як провайдер пов'язаний договорами про нерозголошення і конфіденційності використовуваних даних. Серед популярних для аутсорсингу також є функції кадрового адміністрування, функції внутрішнього аудиту та логістики. В Європі також окремо виділено напрямок аутсорсинг функції по розрахунку заробітної плати, але в українських реаліях поки важко виділити цей процес, як зовсім незалежний від загальної бухгалтерії [2].

Таким чином, найважливішою гарантією успіху є поєднання потреб бізнесу та інновацій, які пропонує сучасний світ діджиталізації. Саме цифрова трансформація є головною конкурентною перевагою. BCG (Boston Consulting Group) зазначили, що підприємства, які активно впроваджують процеси діджиталізації у своєму бізнесі, мають серед інших певні привілеї [3]. Ефективне управління бізнес-процесом є прикладом виробничого процесу. Варто пам'ятати, що система управління бізнес-процесами повинна бути тісно пов'язана зі стратегічним рівнем корпоративного управління в цілому. Цьому повинно сприяти ефективне використання інструментів контролю через моніторинг ключових показників ефективності.

Література

1. Тігарєва В. А., Станкевич І. В. Аналіз існуючих підходів та методів оцінювання бізнес-процесів підприємств та організацій. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. Вип. 3/2016 (98). Ч. 1. С. 113 – 122.

2. Ефективність бізнес-процесів: інструменти для прийняття управлінських рішень. News Flash. 2017. URL: <https://ua.accace.com/efektivnst-bznes-procesv-nstrumenti-dlja-prijnjattja-upravlnskih-rshen-news-flash/>.

3. The competitive advantage of digital champions/ The Boston Consulting Group. 2018. URL: <https://www.bcg.com/publications/2018/infographic-competitive-advantage-digital-champions>